Проектот е финансиран
од Европската унија

Проектот е ко-финансиран од CARE
Deutchalnd Luxemburg e.V

ВКЛУЧУВАЊЕ НА ЖЕНИТЕ ОД ЕТНИЧКИТЕ ЗАЕДНИЦИ НА ПАЗАРОТ НА ТРУДОТ

Проектни факти и резултати

ТАА Гради ИДНИНА

Проектот се имплементира од:

Оваа публикација е изготвена со поддршка од Европската унија. Содржината на оваа публикација е одговорност единствено на CARE International и во никој случај не може да се смета дека ги одразува ставовите на Европската унија.

Издавач:
CARE International

За издавач:
Сумка Бучан

Аутор:
CARE International

Уредници:
Драган Перић Весна Јовановић

Дизајн и печатење:
Полиестердеј

ПРЕДГОВОР

CARE на Балканот со задоволство ја презентира оваа брошура, која ги набројува главните резултати на проектот, но и пристапот и главните чекори кои се користени за да се мотивираат, ангажираат и вклучат жените од немнозинските етнички заедници на пазарот на трудот во Република Македонија. Во соработка со партнерската организација Женска граѓанска иницијатива АНТИКО – мрежа од 16 организации основачки од Македонија, CARE успешно го спроведе проектот "Вклучување на жените од немнозинските етнички заедници на пазарот на трудот", притоа таргетирајќи пет региони во Република Македонија – Скопје, Тетово, Битола, Штип и Куманово.

Овој проект е дел од поопширните напори направени од CARE за економско јакнење на жените не само во Балканскиот регион, туку и на свестко ниво. Целите и активностите на проектот "Вклучување на жените од немнозинските етнички заедници на пазарот на трудот" се наоѓаат во суштината на светската мисија на CARE за да се стави крај на сиромаштијата, притоа поставувајќи ја жената во центарот на нашата програма. Со овој проект, ние го разгледувавме прашањето на етничките малцинства и пристапот на ранливите и исклучените жени на пазарот на трудот.

Проектниот тим на CARE и АНТИКО, заедно со другите НВОи соработнички во целните области, му посвети посебно внимание на приближувањето до маргинализираните групи на жени од немнозинските етнички заедници и давањето на потребните информации, обуки, менторство и поддршка, за да се зголемат можностите за вработување на секоја корисничка на проектот. Од друга страна пак, соработката со локалните чинители и нивното вклучување во социјалниот дијалог, кој беше иницирана од страна на проектот, ги отвори вратите за поширока вклученост на и подигнување на свеста на заедницата во врска со прашањето на пристап до пазарот за оние кориснички кои практично никогаш порано не биле активни барателки на работа.

Се гордееме со тоа што проектираните резултати се надминати за над 30%. Ова е производ на сеопфатната методологија, посветеноста, соработката во оваа област, заедно со различните чинители и големите напори на соработниците на терен за да се приближат и да ги таргетираат оние кои имаа потреба од помош. Се надеваме дека проектот имаше влијание врз животите на 326 жени кои беа директни кориснички, но и врз животите на жените кои допрва ќе придобијат од напорите за застапување од страна на проектот и реплицирање на пристапот кој бил користен. Притоа, им се заблагодаруваме на учесниците кои, при соработката во насока на постигнување на проектните резултати, придонесоа за зајакнување на вклучувањето на жените од немнозинските етнички заедници на пазарот на трудот и подигнување на свеста за важноста на економското јакнење на жената.

М-р Сумка Бучан,
Директорка, CARE International Балкан

ЗА CARE INTERNATIONAL

CARE International е федерација на меѓународни невладини организации основана во 1945 година за дистрибуирање на пакети за спасување на преживеаните од Втората светска војна. Денес, ние сме присутни во 95 земји ширум светот со мисија да се бориме против сиромаштијата, социјалната исклученост и неправдата, со жени и девојки кои се во центарот на нашите активности. CARE International е активна на Балканот од 1993 година, кога нејзината главна активност, иста како и во годините веднаш по војната, беше испорака на хуманитарна помош и лекови за населението погодено од војната. Многу години по војните во земјите од поранешна Југославија, CARE беше активен во реконструкцијата и поддршката за враќање, која вклучуваше домување, помош за помош, психо-социјална поддршка и активности за градење на мирот.

Со текот на годините, со промената на потребите, фокусот на работата на организацијата на Балканот исто така се промени, при што развојната компонента стана доминантна. Денес, нашата цел на Балканот е да обезбедиме признавање и исполнување на социјалните, економските и политичките права на ранливите и маргинализираните групи, со што ќе придонесеме за одржлив мир во регионот. Ги промовираме вредностите на родовата еднаквост, толеранцијата кон разликите и ненасилството. CARE Балканската мисија ги содржи програмите во Босна и Херцеговина, Хрватска, Србија, Косово, Црна Гора, Македонија и Албанија.

CARE ја поставува родовата еднаквост и зајакнувањето на жените (а особено економското зајакнување на жените) во центарот на сите свои програми. Сите проекти и иницијативи се стремат да ги поттикнат жените и малцинските групи на Балканот да станат повеќе вклучени во општеството и целосно да ги остварат своите права. Ова го постигнуваме преку обезбедување директна поддршка на корисниците, но и преку поддршка за развивање на силно граѓанско општество со активна улога во политичкиот и општествениот живот. Ние соработуваме со локалните организации на граѓанското општество (ГО) и работиме со нив за да го подобриме квалитетот на услугите што ги нудат, развивање на подобра соработка со нивните органи и постигнување на одржливост на нашите резултати, како и долгорочно влијание.

Што е економско зајакнување на жените?

CARE го дефинира економското зајакнување на жените како процес со кој жените го зголемуваат своето право на економски ресурси и моќ да донесуваат одлуки за себе, нивните семејства и нивните заедници. Ова бара еднаков пристап и контрола врз економските ресурси, средствата и можностите, како и долгорочните промени во општествените норми и економските структури кои подеднакво ги користат жените и мажите.

ЗА ЖЕНАТА ГРАЃАНСКА ИНИЦИЈАТИВА АНТИКО

Женската граѓанска иницијатива АНТИКО е меѓуетничка мрежа составена од 16 граѓански организации од граѓанското општество од Македонија. АНТИКО е формирана во 1999 година, како одговор на потребата на општеството за мултиетничко вмрежување и тимска акција во областа на демократијата, плурализмот и толеранцијата - промовирање на меѓуетничка соработка, родова еднаквост и активно учество на граѓаните во градењето мир во заедницата преку економски, социјален и културен просперитет и почитување на основните човекови права на сите луѓе. Мрежата на АНТИКО со координирани активности и во партнерство со други организации на граѓанското општество, локалните власти, бизнис секторот, медиумите и другите чинители, спроведува континуирани активности кои позитивно влијаат на 3 нивоа: ниво на поединци, групи и заедници.

ЗА ПРОЕКТОТ

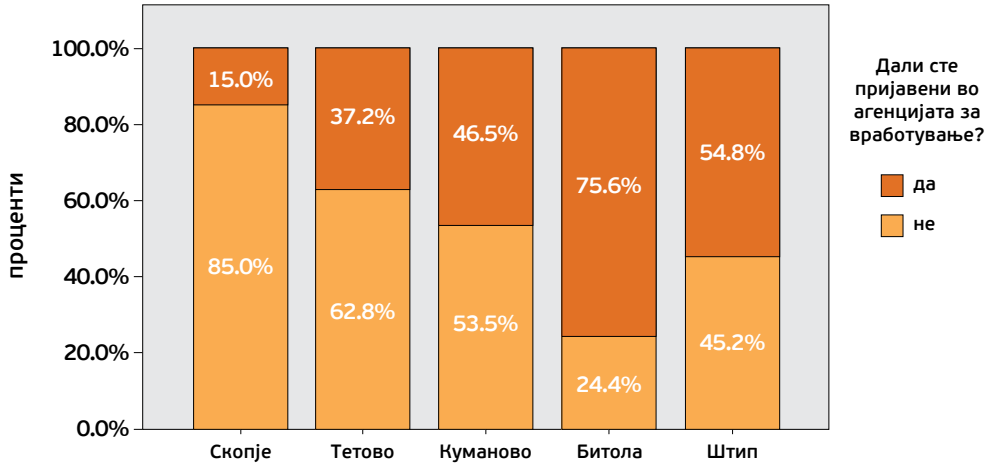

Одговарајќи на моменталната состојба во Република Македонија, каде што стапките на активност на жените континуирано се под просекот на ЕУ (особено евидентно кај жените од етничките малцинства) и сакаат да придонесат за остварување на инклузивен пазар на трудот во Македонија, каде што сите граѓани, оние од ранливите категории ќе имаат еднакви можности за пристап, CARE International и партнерската организација женска граѓанска иницијатива Антико го започнаа проектот "Вклучување на жените на етничките малцинства на пазарот на трудот" во јануари 2016 година. Целта на проектот беше да се зголеми пристапот и присуството на жените од етничките малцинства на пазарот на трудот во пет региони во Македонија - Скопје, Тетово, Битола, Куманово и Штип, преку зајакнување на индивидуалните капацитети на жените и теренски активности во рамките на нивното непосредно и пошироко опкружување, да промовираат нови улоги

на жени како вработени, обучени работници и претприемачи, како и да го поддржат нивното вработување.

Проектот "Вклучување на жените од етничките малцинства на пазарот на трудот" беше финансиран од Европската унија во износ од 200.000 евра и кофинансиран од CARE Deutschland / Luxembourg V (10.520 евра), управуван преку органот за централно финансирање и договорниот орган на Министерството за финансии, имплементиран од CARE International (CARE Deutschland / Luxembourg e.V) и женската граѓанска иницијатива Антико. Проектот беше реализиран за 18 месеци.

Проектот "Вклучување на жените од етничките малцинства во означената работна сила" ги насочи жените од етничките заедници во Скопје, Тетово, Штип, Куманово и Битола, непосредно стигнувајќи до нив и нивните семејства и имплементирајќи конкретна проектна методологија, комбинација на градење капацитети и менторство, да се зголеми мотивацијата и условите за нивно активно вклучување на пазарот на трудот. Проектот обезбеди поддршка, во насока на зголемување на знаењето за активно барање работа и добивање нови вештини за вработување за 326 жени од етничките малцинства - албански, ромски, турски, српски и други, за да станат поконкурентни на пазарот на трудот. Во контакти со властите на сите нивоа и институции задолжени за работа со маргинализирани групи, проектот силно го промовираше концептот за создавање еднакви можности за сите во пристапот до пазарот на трудот, како еден од најважните предуслови за постигнување одржлива социјална подобрување. Ова беше постигнато преку:

- Програма за градење капацитети во форма на работилници за вкупно 326 жени од локалните заедници од целната област со најголем процент на етнички малцинства, со цел зголемување на вработливоста на жените на следните теми:
  - Родова еднаквост, родови концепти на пазарот на трудот, индивидуална мотивација за вработување;
  - Општи животни вештини: комуникација и меки вештини;
  - Советување за работа, советување и советување за кариера;
  - Основни информации за развој на бизнисот и самовработување.

- Индивидуална работа со 153 жени вклучени во градењето на капацитетите на проектот, за зголемување на мотивацијата за вработување.
- Советување за работа и кариера за 145 жени вклучени во градењето на капацитетите на проектот.
- Стручни обуки за 172 жени, за вештини како што се шиење, компјутерски вештини, јазици, курсеви за убавина итн во комуникација со заинтересираните страни на пазарот на трудот.
- Обезбедување професионална пракса за 30 жени (6 за секој целен регион) во локалните компании.
- Активни активности и психосоцијална поддршка кои се занимаваат со традиционални норми и ставови со повеќе од 150 семејства.
- Проектот организираше 15 сесии за социјален дијалог во локалните заедници од сите целни региони, со повеќе од 150 учесници, помеѓу целните групи и нивните претставници (локални ОГО) и локалните засегнати страни - претставници на властите, институциите и бизнисите. Едно од приоритетите во рамките на дискусиите беше недостатокот на информации за можностите за вработување и образовни можности кои ги нуди Агенцијата за вработување. На тој начин, проектот ги вклучи вработените во Агенцијата за вработување во активностите со цел да се презентираат што е можно повеќе информации за постоењето на активни мерки од Агенцијата за вработување.

ТАА Гради ИДНИНА

http://sheisbuildingfuture.org/en/about-the-project/

Ардиана Рамадани, Куманово

"Се двоумев дали да станам дел од обуките кои се понудени во текот на проектот, затоа што не верував дека истите ќе ми помогнеа на било кој начин. На крајот, одлучив да им дадам можност, и стекнатото знаење ми помогна да подготвам кратка биографија (ЦВ) и писмо на мотивација. Ги искористив истите и аплицирав за стручна пракса во Агенцијата за вработување и ме примија! Сега следам стручна пракса во Тутунска Банка и имам шанса да добијам постојано вработување по завршување на праксата. Истовремено, посетувам и курс по германски јазик, којшто е обезбеден од страна на проектот. Комбинацијата на стручна пракса и курс по германски јазик ќе ми помогне да ги унапредам моите капацитети и способности и како резултат на тоа, моите шанси за вработување".

СОСТОЈБА ВО ВРСКА СО ЕКОНОМСКОТО ВКЛУЧУВАЊЕ НА ЕТНИЧКИТЕ МАЛЦИНСТВЕНИ ЖЕНИ ВО МАКЕДОНИЈА

Стапките на активност на жените во Република Македонија континуирано се под просекот на ЕУ. Високата стапка на невработеност кај жените во Македонија е особено евидентна кај жените од етничките малцинства. Традиционалните вредности, со намалување на жените на нивните традиционални улоги на домаќинки и мајки кои ги спречуваат да размислат за работа или кариера, се уште се присутни во локалните заедници, особено меѓу различните етнички малцинства. Во 2015 година, стапката на активност на жените во Македонија изнесуваше 44,9%, наспроти 64,3% во ЕУ (Извор: ЕУРОСТАТ). Според извештајот од 2016 година на Светскиот економски форум, Македонија е рангирана на 103-тото место во светот со родова празнина од 0,66 во учеството на работната сила.

	Скопски регион	Западен регион	Пелагониски регион	Полошки регион	Североисточен регион
2011	56.1	58.2	63.9	43.9	53.7
2012	55.3	61.5	62.8	44.5	52.1
2013	55.3	61.0	64.4	46.6	54.2
2014	56.3	63.6	65.3	46.1	54.2
2015	54.4	62.5	66.3	47.1	54.0

Табела 1. Активности по региони во 2015 година

Кога станува збор за вработување, ситуацијата е уште полоша: генерално постои голема разлика во стапката на вработеност помеѓу мажите и жените, особено во руралните средини (каде што има многу етнички заедници). Мажите се повеќе вработени со полно работно време - 60,8% (Жени 39,2%). Во однос на видот на вработување, жените во Република Македонија традиционално претежно се претставени како вработени и неплатени семејни работници: жените сочинуваат 42,5% од вработените, 61,7% од неплатените семејни работници, додека само 24,8% се работодавачи и 18,4% се самовработени.

Стапките на невработеност кај жените се разликуваат во регионите и кај руралното и урбаното население, како што е наведено во табелата 2: стапки на невработеност во целните региони (жени) во 2015 година.

	Скопски регион	Источен регион	Пелагониски регион	Полошки регион	Североисточен регион
Мажи	**28.1**	**20.7**	**21.7**	**27.6**	**41.7**
Жени	**22.1**	**20.5**	**21.2**	**35.6**	**45.7**
Урбана средина					
Мажи	**24.5**	**25.1**	**28.7**	**31.9**	**39.9**
Жени	**20.5**	**14.8**	**27.8**	**34.1**	**47.7**
Рурална средина					
Мажи	**35.3**	**14.7**	**12.2**	**25.7**	**44.5**
Жени	**27.6**	**11.2**	**8.8**	**36.7**	**41.1**

Табела 2. Стапки на невработеност во целните региони по пол во 2015 година (Регионите во Македонија, 2016: Регионален годишник, 2016)

Владините институции вложуваат напори за постигнување на општество на еднакви можности за сите свои граѓани, каде што жените, етничките малцинства, сиромашните, лицата со посебни потреби и други ранливи лица ќе имаат еднакви можности, меѓу кои и можностите за вработување. Меѓутоа, поради недостигот на информации кон лицата со посебни потреби, официјалните програми за интеграција не ги земаат предвид разните животни услови во етничките заедници и досега презедоа

Рафета Криези, Скопје,
студентка на Факултетот за медицински науки

"Целиот проект имплементиран од CARE и ANTIKO, заедно со своите активности, ми помогна во голема мера, пред сè, преку стручната пракса организирана од страна на проектот. Посетувањето стручна пракса ми помогна во зголемување на моето практично знаење, што е дополнително на теоријата која ја имам научено како студент на медицински науки. Освен тоа, добив можност да запознаам многу други девојки Ромки, кои учествуваа во активностите организирани од страна на проектот. Научив за концептите на родова еднаковст, активно барање работа и обуките за планирање на бизнис".

многу ограничени активности за подобрување на пристапот на етничките малцинства на пазарот на трудот. Така, подобрувањето на знаењето на професионалците вклучени во ова прашање е од клучно значење за поефикасни владини програми насочени кон ранливите категории.

Жените од етничките малцински групи се соочуваат со повеќекратни сегрегации при решавањето на прашањето за вработување. Освен вообичаената неподготвеност на работодавците (кои покажуваат 75% од мажите, според статистиките) жените да се ангажираат, со предрасуди дека ќе бидат помалку образовани и професионални, да земат поголемо отсуство итн. Жените од етничките малцинства традиционално се повеќе ориентирани кон окупација на улоги на домаќинки, жени и мајки. Оваа долгорочна тенденција доведува до практична неактивност на жените од етничките малцински заедници кога станува збор за влез на пазарот на трудот, недостаток на претприемачки вештини и мотивација. Нивните непосредни заедници ги поттикнуваат конзервативните ставови и владините институции немаат капацитет и програми за решавање на проблемот.

Жените од етничките малцински заедници генерално се заинтересирани да влезат на пазарот на трудот. Она што им недостасува е самодовербата!

РЕЗУЛТАТИ НА ПРОЕКТОТ

Проектот пристапи кон решавање на проблемот на холистички начин ги воведе алтернативите за традиционалните типови на улоги, имплементираше конкретни методи за подобрување на женските вештини и статус на образование, се залагаше за нивните основни права, вклучително и за правото на вработување. Работеше во непосредна средина на целните жени на етничките малцинства, во обид да ги измени општествените норми кои ги попречуваат жените да влезат на пазарот на трудот. Проектот беше поврзан со институциите кои се занимаваат со вработување, презентирајќи го начинот на работа со ранливите популации за да го интегрираат ова прашање во нивната долгогодишна работа и воедно да го прошират.

По речиси 18 месеци интензивна работа со жени и нивните колеги, проектот успеа да постигне некои резултати кои се прикажани како:

Проектот во бројки:

326 жени учествуваа во програмата за обука на проекти за: родови концепти на пазарот на трудот; комуникација и меки вештини; советување за работа, советување за кариера; основни информации за развој на бизнисот и самовработување;

61 ден на обука за 1.479 жени;

30 жени завршиле професионална пракса во локалните компании;

172 жени успешно ги завршија стручните курсеви;

15 сесии за социјален дијалог во локалните заедници од сите целни региони, со повеќе од 150 учесници, помеѓу целни групи и претставници на владини и невладини институции / организации;

Околу 180 корисници на проектот беа предмет на посети од врата до врата со повеќе од 500 члена на семејство на етнички малцинства кои беа опфатени од страна на проектниот тим.

Проектот посвети особено внимание на потребите на учесниците во обуката. Паралелно со програмата за обука на жените, проектот организираше интерактивни работилници за нивните деца, со цел оваа програма за обука да стане достапна дури и за оние жени кои не можеа да имаат алтернативна грижа за децата. На тој начин, работилниците со деца им овозможија на своите мајки, опуштено и активно да учествуваат на обуките.

Вкупниот број на деца сместени во овие креативни работилници беше 360 години на возраст од 5-10 години. Преку креативни работилници (вкупно 44 за сите целни региони), децата беа охрабрени да го истражат нивниот креативен потенцијал и нивните моторички вештини беа развиени преку индивидуална и групна работа.

Од вкупно 326 вклучени жени, 26% биле од тетовскиот регион 20% од Штип, 19% од Битолскиот регион, 18% од Куманово и 17% од Скопје.

Проектот осигура учесниците во програмата за обука да имаат

Иако образовната структура на групите имаше многу разлики, програмата за обука мораше да биде дизајнирана на начин да биде разбирлива за сите, истовремено и интересна за учесниците.

Најголем интерес за градење на капацитетите на проектот беше кај жените на возраст од 16-27 години кои редовно учествуваа во програмите за обука - 49% од учесниците беа во оваа возрасна група. 37% беа на возраст од 28-38 и 14% на возраст од 39-49 години.

Конкретни достигнувања на проектот во врска со вклучувањето на етничките жени на пазарот на трудот:

29 вработени жени

75 жени го промениј а својот статус од пасивни во активни баратели на работа

4 жени аплицирале за актнивни мерки во рамки на Агенцијата за вработување

3 жени аплицирале за грант за само-вработување

28 жени посетувале специјализи-рани курсеви и им била понудена работа по добивањето на сертификатите

НАШИОТ МЕТОД

Чекор 1: :

Директен контакт со корисниците

Проектниот тим одлучи дека успехот ќе се постигне само ако се обезбеди постојано присуство во заедниците, со постојана и директна комуникација со потенцијалните корисници - жени од етнички малцинства - и локалните засегнати страни кои се занимаваат со прашања поврзани со вработувањето. Прашањето за жените кои сеуште држат традиционални улоги на домаќинки и мајки, што ги спречува да размислат за работа или кариера може да се надминат само преку поддршка од проектниот тим кој го препознаваат и доверба.

Имајќи го ова предвид, проектот поврзан со една претставничка и добро воспоставена локална мрежа од секој од целните региони: ИРИЗ - Скопје, Флоренс најтингејл - Куманово, Среќен живот - Тетово, КЛЕА - Битола и Здружение на меѓуетничко општество за човекови права - Штип, со знаење и искуство во

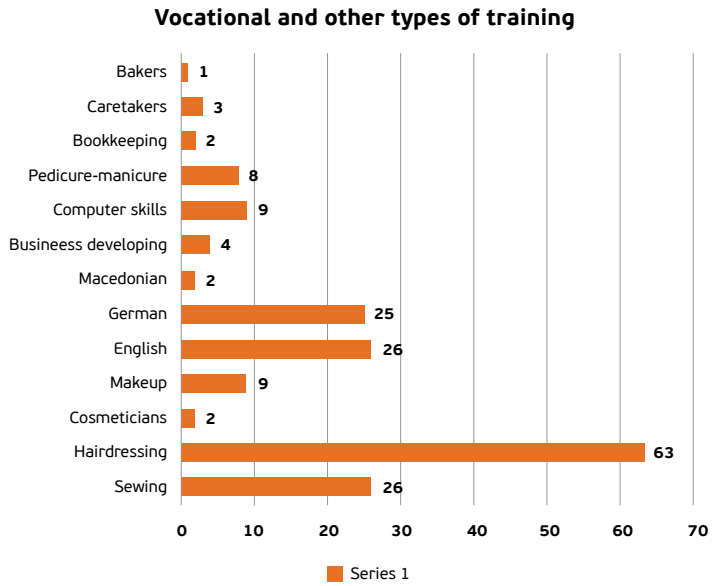

работењето со ранливи жени и добар углед во етничките малцински заедници. Проектот се вложи во градење на капацитетите на вработените во центрите - локалните медијатори, овозможувајќи им да извршат поквалитетна работа во заедниците и организирање на капацитетите на следните теми: прашања за родова еднаквост, важноста на еднаквиекономскиможностизаженитеимажите;борбатапротивтрадиционалните норми околу положбата на жените во општеството; методологии за работа во локалните заедници; поттикнување на социјален дијалог; техники на олеснување и основи на психосоцијална работа со цели традиционални семејства. Покрај обуките, соработниците на проектот беа вклучени во планирањето на проектните активности, споделувајќи добри практики во тимот и меѓусебна соработка. Така, проектот создаде локален капацитет, опремувајќи ги придружните центри (преку нивните локални медијатори) со знаење за поддршка на жените и нивните семејства, разбирање на прашањата околу вработувањето и способност да ги мотивира и мобилизира жените да станат поактивни во нивната настојба за вработување, притоа зголемувајќи ги можностите за благосостојба на нивните потесни семејства.

Чекор 2:
Идентификување на потребите на корисниците

Институциите и/или разните организации често го користат пристапот "од врвот до дното" за справување со прашањата поврзани со развојот, притоа не земајќи ги предвид реалните потреби на целната популација. Сепак, проектот презеде основна студија за да ги идентификува реалните потреби и потенцијали на корисниците за вработување и да ги совпадне со барањата за работа. Студијата вклучува лични интервјуа со повеќе од 200 жени и обезбеди доволно информации за проектниот тим да ги насочи работните патишта и да го обликува изградбата на капацитетите на проектот врз основа на барањата и желбите на крајните корисници. Исто така, CARE и АНТИКО, во

соработка со 5 здружени центри, спроведоа отворен процес за апликација за учество на проектните обуки за да идентификуваат поконкретни потреби и желби на целната популација за нивниот иден личен развој. Дополнително, врз основа на овој процес на аплицирање, проектниот тим избра 326 жени за активностите за градење капацитети на проектот.

Чекор 3:
Развој на планот за обука и негово спроведување

Врз основа на деталната иницијална студија, влезовите од прашалниците обработени во локалните заедници од страна на локалните медијатори и процесот на аплицирање, проектниот тим ја прилагоди програмата за градење капацитет за да одговара на барањата и желбите на крајните корисници на проектот, но исто така и побарувачката на пазарот на трудот . Така, учесниците (326 жени од етнички малцинства во потрага по вработување од општините Скопје, Битола, Штип, Тетово и Куманово) добија обуки за:

а) подигнување на општата свест за родова еднаквост, родови концепти на пазарот на трудот, индивидуална мотивација за вработување;

б) “меки вештини” и комуникациски техники, корисни за процесот на активно барање на работа и нивно вработување;

в) советување за работа, советување за кариера и усогласување на работата (во соработка со локалните бизниси и локалните институции, првенствено Агенцијата за вработување);

г) основни информации за развој на бизнисот и самовработување.

Како резултат на тоа, проектот мотивираше **75 жени** да го променат својот статус од пасивни до активни лица кои бараат работа, кои пак во комбинација со теоретски и практични знаења што ги стекнале, ќе ги зголемат своите шанси во иднина да обезбедат работни места.

Во текот на имплементацијата на проектот и интензивната комуникација со корисниците на проектот во рамките на обуките и индивидуалната работа со семејствата, стана очигледно дека повеќето жени се заинтересирани за ангажирање во практична обука преку стручни обуки, како што се шиење, компјутерски вештини, јазици, курсеви за убавина итн. Ова предизвика повторно обликување на активностите за градење капацитети на проектот. На овој начин, иако не иницијално планирано, 172 жени беа вклучени во овие стручни курсеви.

Чекор 4:
Редовни посети на семејствата / психосоцијална поддршка

Жените од традиционалните етнички немнозински заедници се соочуваат со потешкотии во евентуалниот обид за влез на пазарот на трудот поради недостаток на индивидуални капацитети, недостиг на можности за вработување, но и поради неповолниот став на нивната непосредна околина за надминување на традиционалните норми во однос на позицијата на жени во општеството: на мајка и домаќинка. Оваа околност негативно влијае на мотивацијата на жените да бараат вработување или да се гледаат како рамноправни членови на општеството како мажи.

Во повеќето случаи, жените од етничките малцинства кои учествуваа во проектот не беа свесни за постоење на различни можности за нивниот дополнителен професионален развој (како оние што ги нуди Агенцијата за вработување, разни невладини организации, други владини институции) или активни мерки за вработување, како што се професионална пракса, грантови за самовработување и слично. За време на интензивните посети на семејствата, проектниот тим им ги претстави овие информации на потенцијалните корисници, исто така разговарајќи за општото значење на вработеноста и еднакво учество на пазарот на трудот. Овој индивидуален пристап резултираше со тоа што жените стануваат поактивни, отворени и мотивирани да учествуваат на обуки, но исто така и активно да вршат вработување (29 вработени жени, 75 го сменија својот статус од активни во пасивни, 4 се пријавиле за активни мерки во Агенцијата за вработување и 3 аплицирале за Грант за самовработување како директен резултат на проектните активности).

Чекор 5:
Социјален дијалог и дискусии на тркалезна маса

Една од најзначајните активности извршени од страна на проектот што имаше големо влијание врз ставовите на локалните засегнати страни во однос на вработувањето на жените беше организирање на проект за олеснување на социјалниот дијалог меѓу жените од етничките малцинства и нивните

претставнички организации и локалните засегнати страни кои се одговорни за нивното вработување, за прашањето на вклучување на жените од етничките малцинства на македонскиот пазар на трудот.

Проектот организираше 15 сесии за социјален дијалог во локалните заедници од сите целни региони, при што повеќе од 150 учесници од владини и невладини институции / организации нудеа платформа за дискусии, каде што претставниците на сите засегнати страни вклучени во прашањето за вработување можност за размена на информации, искуства и ставови за проблемот и постоечките предизвици, и каде што се наведени, преговараат и ги приоретизираат пречките за вработување на жените од етничките малцинства. Социјалниот дијалог претставуваше ефикасен метод за влијание врз промените во пристапот кај засегнатите страни (институции, власти, но и локални бизниси) кои имаа ретка шанса за директна размена на информации со крајните корисници.

Проблеми идентификувани за време на сесиите за социјален дијалог:

- До одреден степен, општествените норми ги спречуваат жените да се работат;
- Општа недоверба во институциите;
- Вработувањето најчесто се нуди врз основа на политичко учество;
- Лоши работни услови во фабриките во целните региони;
- Недостаток на теренски активности од страна на институциите до крајните корисници на проектот;
- Методот на постигнување на корисници е застарен и треба да се промени;
- Жените не се свесни за поддршката која Агенцијата за вработување и другите институции ги нудат.

CARE International Balkans

Headquarters:
Sarajevo, Bosnia and Herzegovina,
Hasana Kaimije 11,
tel. +387 (0)33 536 790

Office in Serbia:
Belgrade, Petra Lekovica 59,
tel. +381 (0)11 3558 802

Office in Kosovo:
Pristina, Gazmend Zajmi 21,
tel. +381 (0)38 222 435

Women's Civil Initiative ANTIKO
Ulica Vukovarska 23/1-2, Skopje
phone: +389 2 2614 641
e-mail: contact@antiko.org.mk
antiko@t.mk
web: www.antiko.org.mk